

LUNDEHUNDEN THE PUFFIN DOG FROM MÅSTAD

Veien til Måstad / Trail to Måstad

● Du er her
Norsk lundehund er en eldgammel hunderase som ble brukt til jakt på sjøfugl over store deler av Norges kyst. Vi vet ikke sikkert hvor gammel den er, men vi har beskrivelse av lundefangst med hund som er over 400 år gammel. Lundehunden har vært et viktig ledd i kyst-Norges næringsvei. Hunden jaktet ved å gå inn til reirene i trange bergganger og steinurder og hente ut levende fugleunger og kunne fange 100 fugl på en natt. Kjøttet på lundefuglene ble brukt til menneskeføde, mens fjær og dun ble brukt til sengetøy eller eksportert sørover.

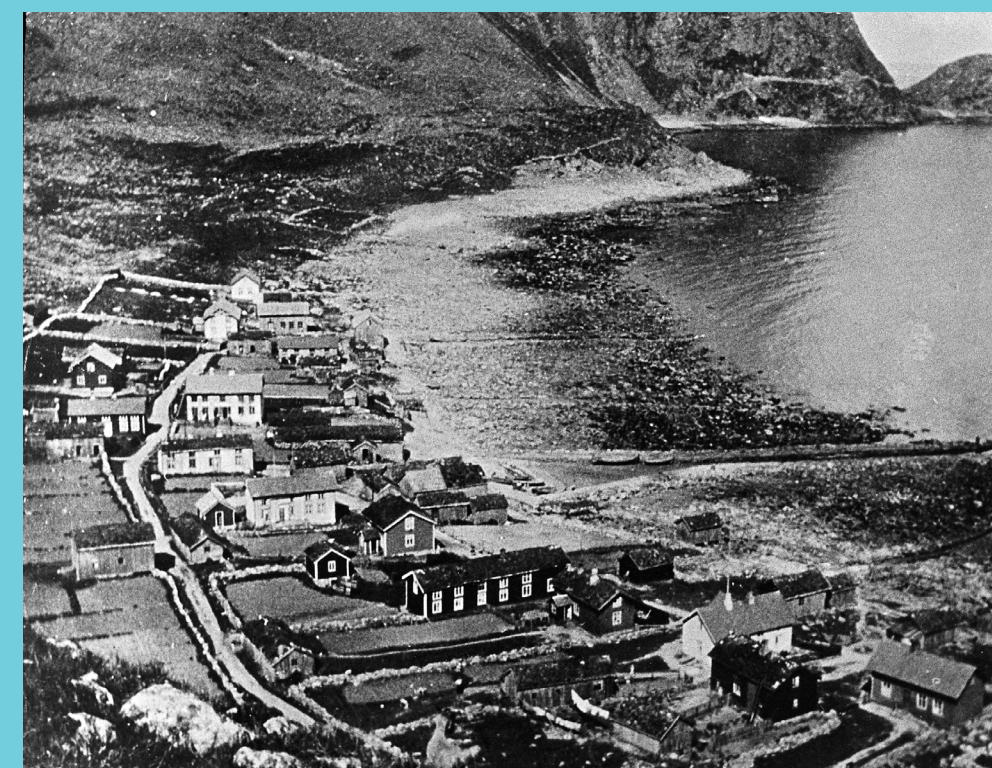
Fra 1850-åra gikk man over til å fange lundefugl med nett og det store behovet for lundehunder forsvant. I Måstad på Værøy, hvor forbindelsene til omverdenen var dårlig, tok man imidlertid vare på den stedegne stammen av lundehunder og tradisjonen knyttet til dette hundeholdet. Herfra fikk ekteparet Christie i Hamar tilsendt noen hunder i mellom-krigstida og de bygget seg opp

en flokk på 60-70 hunder. Måstad regnes i dag som lundehundens «Mekka» og hvert 4.år samles rundt 100 hunder og eiere fra hele verden på Værøy. Det er nå **cirka 750 lundehunder i Norge og om lag 700 i utlandet. Den er fortsatt den mest sjeldne av Norges 7 hunderaser.** Rasen er fremdeles utsatt og bør øke i antall for å være sikret ei trygg og livskraftig fremtid.

Utseende: Lundehunden er en liten spiss hund med mankehøyde 32-38 centimeter, vekt 6-7 kg. Hannhundene er markert kraftigere enn tispene. Kroppsformen skal være rektangulær slik at hunden er noe lengre enn den er høy. Pelsen har vanligvis brun farge med hvite tegninger. Hårlaget er middels langt, med glatt og mørk overpels. Lundehundens anatomiske særtrekk gjør den spesielt interessant i bevaringsarbeidet. Spesielt for lundehunden er ekstra-tærne. På forlabbene er det fem treleddete tær og en tå som er toleddet, mens det på bakbeina er fire treleddete og to toleddete tær. Til ekstra-tærne er det utviklet

Herleif Røstgård med lundehund Foto: Arild Espelien

Måstad 1928 Foto: Magda Kvalnes

Fangst av lundefugl/catching puffins

et godt muskelapparat, slik at de får en praktisk funksjon. Det ytre øret kan foldes sammen, slik at det indre øret beskyttes mot skitt når hunden arbeider i trange bergganger.

Anatomi: Hunden har stor bevegelighet ved at skulderleddet er slik utformet at forbeina kan føres rett ut til siden, mens nakkeleddets fleksibilitet gjør at hunden kan bøye hodet bak på ryggen. Det ytre øret kan foldes sammen, slik at det indre øret beskyttes mot skitt når hunden arbeider i trange bergganger.

Hunden har stor bevegelighet ved at skulderleddet er slik utformet at forbeina kan føres rett ut til siden, mens nakkeleddets fleksibilitet gjør at hunden kan bøye hodet bak på ryggen.

Lundehund Foto: Erling Skarv Johansen

Lundehundene Tussa, Nupen2 og Maast

The Norwegian Lundehund is an old breed of dogs, which was used for hunting puffin (lundefugl) along most of the Norwegian coastline. The exact age of the breed is unknown. However, there exists over 400 year old written accounts of puffin hunting with dogs. The dog retrieved live puffins from nests located in narrow passages in cliffs and screes. The meat of the birds was used for food, the down and feathers for featherbeds or exported to southern parts of the country. Among its special anatomic features it has six toes on each foot, folding ears and extraordinary head/neck flexibility.

By the end of the 1950s the Lundehund was almost extinct - but in 1960 five dogs were sent from Værøy to Eleanor Christie who made an immense effort to preserve the race. This time she got help from other breeders, and the number of dogs increased gradually. Today, there are around 750 Lundehunds in Norway and about 700 in other countries. It is still the most scarce of Norway's seven dog breeds.

Allemannsretten/ skikk og bruk

- Du kan ferdes fritt i utmark til fots.
- Fri ferdsel skal ikke være til skade eller ulempe for andre, eller for plante- og dyreliv. - Vis hensyn til utmarksnæringene.
- Forstyr ikke dyr og fugler.
- Alt vilt er freda med unntak av lovelig jakt.
- Lukk igjen grinden etter deg.

Public access to the countryside/ customs

- You have the right to roam freely through common land.
- Show consideration for wilderness industries.
- Show consideration for other uses of uncultivated land.
- Always close all gates behind you.
- Do not disturb animals and birds.
- All game is protected except for legal hunting.

Vær oppmerksom på:

- + All ferdsel er på eget ansvar. Ved ulykker ring 112 eller 113.

Caution:

- + All passage is at your own risk. Call 112 or 113 in emergency situations.

Lett / Easy

Middels / Medium

Krevende / Demanding

Ekspert / Expert